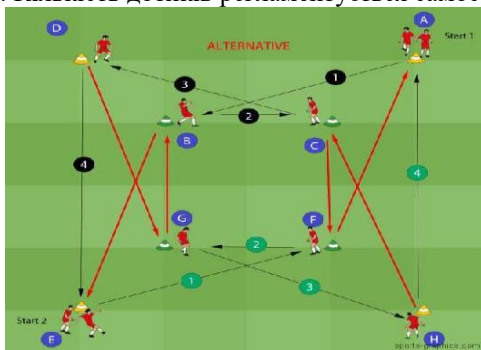

Завдання полягає у відпрацюванні точної передачі в обмеженому просторі і злагоджених діях при контролі м'яча. Також на відрізку С - D (після передачі) оббігаємо стійкі.

7. ВПРАВА З М'ЯЧЕМ НА КОНЦЕНТРАЦІЮ УВАГИ.

Гравці починають спрямовувати м'яч по годинниковій стрілці. Відстань між гравцями може залежати від вікових особливостей і часу навчання. Кількість дотиків регламентується самостійно.

Методичні вказівки: можливе доповнення імітацією обманих рухів для отримання м'яча у вільній зоні.

Модифікація. Можливо відпрацювати 2-3 м'ячами. Якщо гравців більше 8 можемо запропонувати переміщення в напрямку передачі.

Висновок. Використовуючи надані вправи в тренувальних заняттях зі студентами збірної НАУ з футболу, ми змогли спромогтись, урізноманітнити вправи, зменшити психологічне навантаження студентів, які спостерігалися після навчального процесу.

Будуючи послідовність завдань у тренувальному процесі ми побачили що, поєднання техніки пересувань і техніки роботи з м'ячем дає можливість вивільнити час на прийняття рішення та поліпшити розуміння тактичної складової гри у футбол.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крюгер Джастін; Даннінг Девід. Некваліфікований і не усвідомлюючи цього: як труднощі у визнанні власної некомпетентності призводять до завищених самооцінок (англ.). *Journal of Personality and Social Psychology*. 1999. Вип. 77, вип. 6. С. 1121–1134. doi:10.1037/0022-3514.77.6.1121.PMID 10626367
2. Вчитель фізкультури як тренер. (журнал «Фізична культура та здоров'я») ul. Polska 13 60-595 Познань, Польща 25.05.2020р. №43. Бартош Гржелак. Берек як тренувальний інструмент у розвитку юного футболіста.
3. Гржелак Бартош. Берек – як тренувальний інструмент у розвитку юного футболіста. *Фізична культура та спорт*. 2020. № 43.
4. Соломко В.В, Лісінчук Г.А, Соломко О.В. Футбол. Київ: Вид-во НУФВСУ «Олімпійська література», 2005. 295 с.
5. Дейнеко І.В., Орленко Н.А., Величенко Н.А., Ракитіна Т.І. Формування психологічної стійкості гравців у футболі в період завершення пубертатного періоду. *12 th International scientific and practical conference "Science, innovations and education: problems and prospects"*. June 28-30, 2022. CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. P. 500-506.

Отич О.М.,

доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник
Інституту вищої освіти НАПН України,
м. Київ, Україна

ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

Анотація. Дослідження проблеми інституціалізації систем професійного розвитку науково-педагогічних працівників передбачає розгляд її з позицій організації цього процесу в університеті як цілісній інституційній системі.

Abstract. The study of the problem of institutionalization of systems of professional development of scientific and pedagogical workers involves considering it from the point of view of the organization of this process in the university as a complete institutional system.

Дослідження проблеми інституціалізації систем професійного розвитку науково-педагогічних працівників передбачає розгляд її з позицій організації цього процесу в університеті як цілісній інституційній системі.

Інституційна система професійного розвитку науково-педагогічних працівників є підсистемою інституційної системи. Фактично, вона становить собою сукупність структурних підрозділів ЗВО, що

знаходяться між собою у відношеннях взаємозв'язку та ієрархічного підпорядкування і виконують кожен свою функцію в організації, управлінні та моніторингу професійного розвитку науково-педагогічних працівників (а саме його плануванні, реалізації, супроводі, контролі й оцінюванні результатів) [1, с. 106].

Нерідко система професійного розвитку науково-педагогічних працівників конституюється як самостійний структурний підрозділ ЗВО, до функцій якого входить розроблення й реалізація програм та інноваційних технологій удосконалення професіоналізму педагогів, сприяння їм у поєднанні формальної, неформальної та інформальної освіти, поглибленні професійних знань, обміні досвідом та кращими освітніми практиками.

Такі структури знаходять формальне оформлення на інституційному рівні у вигляді центрів педагогічної майстерності (або сьогодні набуває популярності назва «центр викладацької досконалості»), центрів професійного розвитку, шкіл молодого викладача, шкіл передового педагогічного досвіду, шкіл новаторства тощо.

Ініціатором їх створення в Україні став в останні роки свого життя академік І. Зязюн. За його ініціативи було відкрито 38 центрів педагогічної майстерності і центрів професійного розвитку, об'єднаних навколо Всеукраїнського центру педагогічної майстерності імені А. Макаренка у складі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Короленка, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка та таких відомих в історії педагогіки центрів розвитку педагогічної думки й педагогічного досвіду, як Сахнівська, Павлівська, Ковалівська, Богданівська середні загальноосвітні школи (ЗЗСО). До складу цього Всеукраїнського центру увійшли навіть педагогічно-меморіальні музеї А. Макаренка у с. Ковалівка і м. Кременчук Полтавської області та музеї В. Сухомлинського, І. Ткаченка на Кіровоградщині та О. Захаренка на Черкащині [2, с. 49].

Вагомим здобутком у розвитку ідеї педагогічної майстерності й інституціалізації систем професійного розвитку педагогів стало відкриття в усіх регіонах України Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, основною функцією яких, згідно із затвердженим МОН України у 2020 р. Положенням про Центр професійного розвитку педагогічних працівників [3], стало консультування, супервізії й інформаційна, методична, психологічна та інші напрями підтримки педагогів.

Суголосність ідеї педагогічної майстерності з популярною сьогодні у європейських науково-педагогічних колах ідеєю розвитку викладацької досконалості сприяла утворенню центрів професійної досконалості науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти України.

Сьогодні їх науковою та методичною підтримкою опікується Інститут вищої освіти НАПН України у співпраці із зарубіжними партнерами. Зокрема, науковцями Інституту спільно з Британською Радою в Україні, Advans HE (Велика Британія) за підтримки Міністерства освіти і науки України та Національного агентства забезпечення якості вищої освіти реалізується низка освітніх проєктів, спрямованих на удосконалення викладацького професіоналізму науково-педагогічних працівників й поширення кращого науково-педагогічного досвіду у системі вищої освіти України.

Так, метою проєкту «Програма вдосконалення викладання у вищій освіті» (2019-2023) є підвищення якості вітчизняної вищої освіти шляхом розвитку інституційної спроможності університетів щодо вдосконалення викладання у вищій школі. Основна увага при цьому приділяється мотивації й фасилітації учасників програми для використання студентоцентризованих підходів у викладацькій практиці та поширенні набутих знань і досвіду серед колег [4].

Учасниками Програми стали 30 університетів України. Серед запланованих у рамках реалізації Програми заходів – створення національної платформи для фахового обговорення та обміну кращими практиками з удосконалення викладання у вищій школі; формування мережі викладачів та управлінців, готових до втілення змін та обміну ефективними практиками вдосконалення викладання як у власному університеті, так і між університетами України; підтримки університетів у реалізації інституційних проєктів з удосконалення викладання [4].

Інший проєкт – «Центри сертифікації викладачів: інноваційні підходи до досконалості викладання» (2021-2024) – підпорядковується меті демонополізації формальних систем професійного розвитку та сертифікації викладачів університетів шляхом створення чотирьох незалежних Національних центрів сертифікації викладачів та десяти їх філій, які будуть об'єднані в мережу та зосередяться на підвищенні якості викладання в університетах [4].

Учасниками проєкту стали 8 провідних українських університетів та університети з Литви, Німеччини, Франції й Польщі.

У ході реалізації проєкту планується розробити професійні стандарти для викладачів університетів, оновити положення про атестацію науково-педагогічних працівників, створити й акредитувати програми удосконалення викладання у ЗВО. Зокрема, у грудні 2021 року на базі Львівського національного університету ім. І. Франка вже відбувся тренінг для викладачів ЗВО «Стратегія та модель Центру вдосконалення викладання» у рамках проєкту Еразмус+.

У своїй діяльності інституційні центри професійної досконалості та центри сертифікації викладачів ґрунтуються на ідеї академічної свободи й інституційної автономії ЗВО, що надає університетам право реалізувати загальнодержавну політику у галузі професійного розвитку викладачів з урахуванням власної специфіки та професійних потреб і запитів науково-педагогічних працівників.

Це дозволяє прогнозувати, що реалізація освітньо-наукових проєктів Інституту вищої освіти НАПН України сприятиме упровадженню європейських освітніх інновацій та успішній інституціоналізації систем професійного розвитку науково-педагогічних працівників у вищій освіті України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду з розвитку науково-педагогічного потенціалу університетів: препринт (аналітичні матеріали) (II частина). Ю. Скиба, Г. Чорнойван, О. Жабенко, О. Ярошенко, О. Отич, С. Мельник; за ред. Ю. Скиби. Електронне видання. Київ: ІВО НАПН України, 2021. 122 с.
2. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.
3. Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників, затверджене Постановою КМУ від 29 липня 2020 р. № 672. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/672-2020-%D0%BF>
4. Сайт Інституту вищої освіти НАПН України. Наука. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ihed.org.ua/science/>. Дата звернення: Листоп. 11, 2021

Парипса В.Г.,
студент IV курсу Факультету математики, інформатика та фізики
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна
Науковий керівник - Кушнірук С.А.,
доктор педагогічних наук, професор, доцент кафедри педагогіки
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ТА СТАРШОЇ ШКОЛИ

Анотація. стаття актуалізує питання розвитку критичного мислення через висвітлення теоретичних аспектів та як саме його можна вдосконалювати та застосовувати дітям. Низький рівень розвитку критичного мислення в умовах XXI століття є неприпустимим для цивілізованої європейської країни. Зазначаються аргументи, чому саме в школі є користь критичного мислення.

Abstract. the article actualizes the issue of critical thinking development by highlighting theoretical aspects and how it can be improved and applied to children. The low level of development of critical thinking in the conditions of the XXI century is unacceptable for a civilized European country. Arguments are noted why critical thinking is useful in school.

Величезні соціальні перетворення, які відбуваються в нашій країні та бурхливий науково-технічний прогрес вимагають від сучасної людини значного вміння орієнтуватися в навколишньому світі, вимагають нового бачення себе у змінених реаліях буття. Ще з давніх часів людина завжди прагнула бути творцем свого життя, виконувати практичні дії, процеси пізнання, спостереження, передбачування та інші види різної людської активності та їх творчого осмислення.

Наші думки – індивідуальний спосіб сприйняття дійсності та характер мислення, який іноді засмучує, але як правило допомагаю у різних ситуаціях. Мислення, емоції та поведінка тісно переплітаються між собою, впливаючи на наше життя. Відчуття та сприймання – початок пізнавальної діяльності людини. Відображаючи дійсність на чуттєвому рівні за участю аналізаторів, людина одержує різнобічну інформацію про зовнішні властивості та ознаки предметів, які фіксуються в її свідомості у формі звукових, просторових, часових, смакових, дотикових та інших уявлень. Проте такої інформації про навколишній світ людині не достатньо для задоволення різноманітних потреб практичної діяльності, яка потребує практичного і всебічного знання об'єктів, з якими доводиться мати справу. Вичерпні знання про об'єкти дійсності, їх внутрішню, безпосередньо не дану у відчуттях і сприйманнях сутність, людина одержує за допомогою мислення – вищої абстрактної форми пізнання об'єктивної реальності.

Мислення – це передусім психічний процес самостійного пошуку й відкриття суттєво нового, тобто процес опосередкування та узагальнення відображення дійсності під час її аналізу й синтезу, що виникає на основі практичної діяльності й досвіду.

Виділяють наступні види мислення:

- наочно-дійове;- теоретичне;
- наочно-образне;- практичне;
- словесно-логічне. – творче;
- критичне.